

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/27/2018
Identifikačné číslo spisu: 1209206960
Dátum vydania rozhodnutia: 22.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1209206960.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v spore žalobcu TRADEUNION spoločnosť s ručením obmedzeným Vranov nad Topľou, so sídlom Družstevná 1, 072 21 Nacina Ves, IČO: 31 679 510, zastúpeného JUDr. Monikou Ilčíšínovou, advokátkou, so sídlom Herľanská 547, 093 03 Vranov nad Topľou, proti žalovanému TRANSPETROL, a. s., so sídlom Šumavská 38, 821 08 Bratislava, IČO: 31 341 977, zastúpenému JUDr. Oliverom Korcom, advokátom, so sídlom Záhradnícka 9, 811 07 Bratislava, za účasti intervenienta Slovenská republika - Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, so sídlom Mierová 19, 827 15 Bratislava, IČO: 00 686 832, zastúpeného Krivák & Co, s. r. o., so sídlom Gajova 13, 810 00 Bratislava, IČO: 36 863 475, o určenie neplatnosti uznesení mimoriadneho valného zhromaždenia žalovaného, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1Cob/52/2015-827 z 8. septembra 2016, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.
- III. Intervenient m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 1Cob/52/2015-827 z 8. septembra 2016 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) č. k. 23Cb/121/2009-751 zo 16. októbra 2014. Žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %. Viedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi vo výške 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku odvolací súd poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že žalobca sa žalobou v znení jej zmeny, pripustenej uznesením č.k. 23Cb/121/2009-132 z 15. januára 2010, domáhal proti žalovanému určenia neplatnosti uznesení prijatých na

mimoriadnom valnom zhromaždení (ďalej aj „MVZ“) žalovaného dňa 29. apríla 2009 tvrdiac, že je majiteľom 110 kusov akcií žalovaného s podielom emisie 5,78 % zo základného imania. Na základe právoplatného a vykonateľného uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 36CbR/14/2008 z 30. marca 2009 žalobca zvolal MVZ žalovaného, ktoré sa konalo dňa 29. apríla 2009 v rekreačnej oblasti Vinné Jazero. Dňa 29. apríla 2009 sa však konalo aj ďalšie MVZ žalovaného, na ktoré žalobca v rozpore s čl. 8.7. stanov a príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“) nebol pozvaný, čím došlo k porušeniu jeho práv ako akcionára žalovaného.

2.1. Súd prvej inštancie spor prejednal v neprítomnosti právnej zástupkyne žalobcu podľa ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorá sa napriek riadnemu doručeniu predvolaní - po celú dobu trvania sporu - nezúčastnila ani jedného zo siedmich nariadených pojednávaní a nezabezpečila ani substitúciu, na ktorú bola ako advokátka oprávnená (ust. § 25 OSP a § 16 Zákona o advokácii). Neúčast' opakovane ospravedlňovala buď práceneschopnosťou alebo dôvodom doručenia procesného návrhu na prerušenie konania, pričom ospravedlnenie súdu doručovala spravidla v deň konania pojednávania alebo krátko pred týmto dňom. Na pojednávanie nariadené na deň 16. októbra 2014, na ktorom súd vo veci rozhodol, sa riadne predvolaná právna zástupkyňa žalobcu (predvolanie prevzala dňa 09.09.2014) nedostavila napriek písomnému vyzovaniu súdu, že jej žiadosť o odročenie pojednávania, doručenu dňa 14. októbra 2014, súd neakceptuje pre absenciu dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania podľa ust. § 119 OSP a pojednávanie sa uskutoční v riadne stanovenom termíne. Návrh na prerušenie konania, doručeny súdu dva dni pred nariadeným termínom pojednávania, ktorým žalobca žiadal prerušiť konanie do rozhodnutia registrového súdu - Okresného súdu Bratislava I vo veci z roku 2008, vedenej pod sp. zn. 32Cb/14/2008, súd nepovažoval za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, pretože nespĺňal ani jednu z podmienok vyplývajúcich z ust. 101 ods. 2 OSP, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 4Cdo/78/2010, z ktorého vyplýva, že dôvod na odročenie pojednávania v zmysle ust. § 101 ods. 2 OSP môže byť vyvodzovaný len zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcemu súdnemu konaniu a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (svojou povahou znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca účasť účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúca účastníkovi uskutočniť kroky vedúce k jeho účasti na pojednávaní), pričom dôležitosť dôvodu na odročenie pojednávania súd posudzuje podľa okolností toho - ktorého konkrétneho prípadu. V prejednávanej veci súdu prvej inštancie nebol známy žiadny z dôležitých dôvodov v zmysle ust. § 119 OSP, pre ktorý by bolo potrebné pojednávanie opätovne odročiť, keďže právna zástupkyňa žalobcu sa pojednávania nezúčastnila z vlastného rozhodnutia napriek tomu, že bola súdom vyzvaná, že jej žiadosť o odročenie pojednávania súd neakceptuje a pojednávanie sa uskutoční v riadne stanovenom termíne. Opakovaný návrh právnej zástupkyne žalobcu na prerušenie konania, pre ktorý žiadala pojednávanie odročiť, súd prvej inštancie nepovažoval za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, v dôsledku čoho vec na pojednávaní dňa 16. októbra 2014 riadne prejednal za prítomnosti právneho zástupcu žalovaného a právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na jeho strane. Na tomto pojednávaní súd prvej inštancie rozhodol o zamietnutí návrhu právnej zástupkyne žalobcu z 13. októbra 2014 na prerušenie konania a súčasne rozhodol aj vo veci samej.

2.2. Žalobca tvrdil, že je minoritným akcionárom žalovaného, vlastniacim 110 kusov akcií, predstavujúcich podiel 5,78 % zo základného imania, ktoré nadobudol v roku 1998 v exekučnom konaní sp. zn. Ex 4575/97, Er 3143/97. Keďže existencia naliehavého právneho záujmu a s ňou spojená aktívna vecná legitímácia žalobcu na podanej určovacej žalobe, bola medzi účastníkmi sporná, súd prvej inštancie sa v rámci dokazovania zameril na vyriešenie tejto otázky. Po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že žalobca neosvedčil svoje postavenie akcionára žalovaného k 29. aprílu 2009 a nepreukázal, že spĺňa podmienky vyžadované ust. § 183 ods. 1 Obch. zák. v spojení s ust. § 131 Obch. zák., oprávňujúce ho na podanie určovacej žaloby. Pozornosť upriamil na to, že ku dňu 29. apríla 2009 mali akcie žalovaného v zmysle čl. IV bodu 2 stanov listinnú podobu a v zmysle čl. IV bodu 5 stanov boli ako listinné cenné papiere vedené v evidencii Centrálného depozitára cenných papierov Slovenskej

republiky (ďalej aj „CD CP SR“). Listinnú formu akcií predstavovala v danom čase jedna hromadná akcia, vydaná žalovaným 20. apríla 2009 v súlade s čl. IV bodom 6 stanov. Hromadnou listinnou akciou na meno č. XXX, emitovanou žalovaným dňa 20. apríla 2009, bola nahradená emisia 1900 kusov kmeňových akcií žalovaného, evidovaných pod č. XXXX-XXXX - kód emisie XX, dátum vydania emisie 11. decembra 1998, pričom jediným akcionárom a vlastníkom zrušenej emisie, ako aj hromadnej listinnej akcie na meno, ktorá tieto kmeňové akcie nahradila, bola Slovenská republika - Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej aj „MH SR“). Z výpisu zo zoznamu akcionárov vystaveného Centrálnym depozitárom cenných papierov Slovenskej republiky (ďalej aj „CD CP SR“) dňa 24. apríla 2009 vyplýva, že jediným akcionárom žalovaného bola ku dňu konania mimoriadneho valného zhromaždenia žalovaného Slovenská republika - MH SR. Aj z ďalších, časovo nasledujúcich výpisov CD CP SR, založených do spisu žalovaným, resp. vedľajším účastníkom v priebehu konania vyplýva, že CD CP SR eviduje ako jediného akcionára žalovaného len Slovenskú republiku - Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

2.3. Podľa názoru súdu prvej inštancie, výpis z účtu majiteľa cenných papierov, vydaný Strediskom cenných papierov Slovenskej republiky, a. s. (ďalej aj „SCP SR“) dňa 9. októbra 1998, z obsahu ktorého vyplýva, že žalobca je vlastníkom 110 kusov akcií žalovaného, v žiadnom prípade nie je právne relevantným dôkazom, preukazujúcim jeho postavenie ako akcionára žalovaného k 29. aprílu 2009. Navyiac, z obsahu spisu a v ňom založených rozhodnutí vyplýva, že v roku 1998 mali akcie žalovaného zaknihovanú podobu, pričom neskôr dňa 30. januára 2000 došlo k ich zmene na akcie listinné, a teda akcie uvedené vo výpise SCP SR z 9. októbra 1998 už ani neexistovali v čase prípravy a konania žalobou napádaného MVZ žalovaného. V tomto smere sa súd stotožnil s argumentáciou žalovaného a vedľajšieho účastníka na jeho strane, ktorou poukazovali na absolútnu neopodstatnenosť a neaktuálnosť tohto, 10 rokov starého výpisu. Okrem toho, bývalé SCP SR v decembri 1998 opravilo nesprávne vykonanú registráciu prevodu akcií žalovaného na žalobcu a od tohto času sa akcie žalovaného na účte žalobcu ako majiteľa cenných papierov už nikdy nenachádzali.

2.4. Existenciu postavenia žalobcu ako akcionára - podľa názoru súdu - nepreukazujú ani žalobcom predložené rozhodnutia všeobecných súdov a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd SR“), na ktoré žalobca poukazoval. Žiadnym, z rozhodnutí všeobecných súdov alebo Ústavného súdu SR, nebolo vo výroku - ako záväznej časti rozhodnutia - určené, že žalobca, resp. iný zo subjektov, ktorý mal rovnakým spôsobom nadobudnúť akcie žalovaného, je akcionárom žalovaného. Ani fakt, že dňa 30. marca 2009 bolo žalobcovi vydané poverenie na zvolanie MVZ žalovaného na základe rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 36CbR/14/2008 nepotvrďuje, že žalobca je akcionárom žalovaného. Proti tomuto uzneseniu totiž podal dňa 23. apríla 2009 Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej aj „Generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie s návrhom na odklad jeho vykonateľnosti a v čase konania žalobcom zvolaného MVZ bola uznesením NS SR, vydaným dňa 27. apríla 2009 v konaní vedenom pod. sp. zn. 6MOBdo/3/2009, odložená vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 36CbR/14/2008. Dňa 29. apríla 2009 preto žalobca nebol oprávnený zavolať MVZ žalovaného v rekreačnom stredisku Vinné Jazero - Hotel Jazero. Následne NS SR uznesenie Okresného súdu Bratislava I zrušil. Uvedené rozhodnutie NS SR bolo síce zrušené nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS58/2010, avšak v dôsledku tejto skutočnosti došlo k návratu do štádia, v ktorom stále platí odklad vykonateľnosti rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 36CbR/14/2008. Žalobca ničím nepreukázal, že by mu po roku 2010 registrový súd priznal postavenie akcionára žalovaného. Neobstojí ani tvrdenie žalobcu, že akcie nadobudol v exekučnom konaní, čím mal získať postavenie akcionára žalovaného, keďže návrat do pôvodného stavu v zmysle ust. § 61 Exekučného poriadku nie je možný. V predmetnej exekúcii došlo k predaju akcií štátu napriek tomu, že tento majetok bol z exekúcie vylúčený a takýto predaj akcií nemohol spôsobiť žiadne právne účinky. Všeobecný súd - v rámci riešenia predbežnej otázky - bol preto oprávnený posúdiť, že k zmene subjektu práva v exekúcii nedošlo. V prospech správnosti tohto názoru svedčí aj judikatúra všeobecných súdov, ktoré v iných konaniach rozhodovali buď o návrhoch žalobcu, resp. o návrhoch ďalších subjektov, ktoré mali nadobudnúť akcie žalovaného spôsobom identickým so žalobcom, pričom však postavenie žalobcu, resp. ďalších subjektov ako akcionára žalovaného, nebolo ani v týchto konaniach preukázané. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania preto dospel k záveru, že v predmetnom konaní žalobca nemá

naliehavý právny záujem a nie je ani subjektom aktívne vecne legitimovaným na podanie žaloby o určenie neplatnosti uznesení mimoriadneho valného zhromaždenia žalovaného v zmysle ust. § 183 a § 131 Obch. zák., na základe čoho žalobu zamietol.

2.5. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ďalej vyplýva, že tento prejednal spor podľa ust. § 379 až § 380 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože postupom súdu prvej inštancie mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Konštatoval, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré považuje za vecne správne a na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolaciemu dôvodu žalobcu odvolací súd uviedol svoje argumenty, ktorými doplnil odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

2.6. Odvolací súd poukázal na to, že povinnosťou súdu nie je vyhovieť akejkolvek žiadosti o odročenie pojednávania, pretože v každom jednotlivom prípade je súd povinný skúmať, či žiadosť o odročenie pojednávania spĺňa zákonom vymedzené podmienky dôležitého dôvodu, definovaného v ust. §119 OSP (účinného do 30. júna 2016). Konštatoval, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že v danom prípade neexistoval dôležitý dôvod, pre ktorý by prejednanie a rozhodnutie veci v neprítomnosti žalobcu alebo jeho právnej zástupkyne, znamenalo porušenie práva na spravodlivý proces. Súd mohol podľa ust. § 101 ods. 2 OSP (účinného do 30. júna 2016) predmetnú vec prejednať v neprítomnosti žalobcu, pretože právna zástupkyňa žalobcu sa na pojednávanie nariadené na deň 16. októbra 2014 nedostavila napriek písomnému vyzovneniu o tom, že súd jej žiadosť o odročenie pojednávania, doručení mu dňa 14. októbra 2014, neakceptuje pre absenciu dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania v zmysle ust § 119 OSP a pojednávanie sa uskutoční v riadne stanovenom termíne. Skutočnosť, že žalobca pri posúdení dôvodov, pre ktoré navrhol odročiť pojednávanie, vychádzal zo svojich predpokladov, založených na subjektívnom úsudku, nie je možné hodnotiť ako postup súdu, ktorým mu boli odňaté práva, priznané Občianskym súdnym poriadkom (rozsudok NS SR sp. zn. 4Obo/35/2014 z 25.11.2014). K tvrdeniu žalobcu, že očakával, že súd bude postupovať obdobne ako v predchádzajúcom prípade jeho návrhu na prerušenie konania (že pojednávanie odročí za účelom samostatného rozhodovania o tomto návrhu) odvolací súd uviedol, že Občiansky súdny poriadok súdu nepredpisoval takýto postup, avšak zároveň ani nevyučoval možnosť súdu pokračovať v konaní vo veci samej po tom, čo rozhodne o procesnom návrhu na prerušenie konania. V danom prípade súd prvej inštancie postupoval správne, keď o opätovnom procesnom návrhu žalobcu, doručenom súdu dňa 14. októbra 2014, rozhodol priamo na pojednávaní dňa 16. októbra 2014, na ktorom rozhodol aj vo veci samej, pretože správne posúdil, že otázku, či je žalobca akcionárom žalovaného a či je daný jeho naliehavý právny záujem a aktívna vecná legitímácia v spore o určenie neplatnosti uznesení MVZ žalovaného v zmysle ust. § 183 a § 131 Obch. zák., je súd v predmetnom konaní oprávnený riešiť sám, a nie je daný dôvod na prerušenie tohto konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) OSP (obdobný právny názor vyslovil aj NS SR v uznesení sp. zn. 3Cob/307/2012-620, 3Cob/80/2014-686).

2.7. Odvolací súd nesúhlasil s argumentáciou žalobcu, v ktorej sa odvolával na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obo/20/2013 z 30. septembra 2014, pretože uvedené rozhodnutie vychádzalo z odlišných okolností prípadu a preto ho nemožno v daných súvislostiach použiť. Postup súdu prvej inštancie spočívajúci v tom, že bez odročenia pojednávania dňa 16. októbra 2014 priamo na tomto pojednávaní rozhodol o procesnom návrhu žalobcu na prerušenie konania a súčasne aj vo veci samej, bol v tomto prípade procesne možný a aj žiadúci. Takýto postup súdu v danom prípade vychádzal z rovnocenného postavenia strán sporu a rovnocennosti ich ústavného práva na prejednanie veci a bol plne v súlade so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania. Právna zástupkyňa žalobcu sa totiž po celú dobu trvania sporu nezúčastnila ani jedného zo siedmich, vo veci nariadených a vykonaných pojednávanií a nezabezpečila ani substitúciu, pričom svoju neúčast opakovane ospravedlňovala buď práceneschopnosťou alebo dôvodom doručenia procesného návrhu na prerušenie konania a ospravedlnenia súdu doručovala spravidla v deň konania pojednávania alebo krátko pred týmto dňom (v danom prípade dva dni pred pojednávaním). S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v predmetnom spore nedošlo k odňatiu možnosti žalobcovi konať pred súdom a ani k porušeniu princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia a princípu právnej istoty.

Naopak, postup súdu podľa ust. § 101 ods. 2 OSP bol v danom prípade odôvodnený vyššie uvedenými dôvodmi a okolnosťami. Žalobca vecné dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie svojim odvolaním nenapadol a preto odvolací súd po preskúmaní veci len z hľadiska odvolacieho dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ OSP (účinného do 30. júna 2016), rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v celom rozsahu podľa ust. § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %, keďže boli v odvolacom konaní úspešní.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 20. decembra 2016 dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ CSP s návrhom na jeho zrušenie s tým, aby vec bola vrátená odvolaciemu súdu na nové konanie a rozhodnutie. Žalobca (ďalej aj "dovolateľ") uviedol, že nesúhlasí s dôvodmi, na základe ktorých odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Je toho názoru, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý o jeho (v poradí treťom) návrhu na prerušenie konania rozhodol uznesením, vydaným v rovnaký deň, ako bol na pojednávaní dňa 16. októbra 2014 vyhlásený rozsudok vo veci samej. S predmetným návrhom na prerušenie konania spojil žiadosť o odročenie pojednávania, ku ktorej mu bolo doručené faxové oznámenie, podľa ktorého súd prvej inštancie jeho žiadosť neakceptuje a pojednávanie sa uskutoční v stanovenom termíne. Predchádzajúce dva návrhy žalobcu na prerušenie konania, spojené so žiadosťou o odročenie pojednávania, súd prvej inštancie „vybavil“ inak, keď pojednávanie odročil a o návrhu na prerušenie konania rozhodol uznesením, ktorým návrh na prerušenie zamietol a ktoré žalobca následne napadol odvolaním, pričom až po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd prvej inštancie vytýčil ďalší termín pojednávania. Rovnaký procesný postup preto očakával aj pri treťom návrhu na prerušenie konania. Namietal aj voči tomu, že oznámenie o neakceptovaní jeho žiadosti o odročenie pojednávania (z dôvodu podania návrhu na prerušenie konania) mu bolo zo strany súdu doručené len faxom, bez zaslania originálu. Takéto faxové podanie nemôže nahradiť rozhodnutie súdu o návrhu na prerušenie konania s poučením, či je proti takémuto rozhodnutiu prípustné odvolanie. Namietal aj to, že odvolací súd sa nedostatočne vysporiadal s uznesením NS SR sp. zn. 1Obo/20/2013 z 30. októbra 2014, ktoré riešilo otázku, týkajúcu sa rozhodovania o návrhu na prerušenie konania.

4. K dovolaniu žalobcu zaslal žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania. Uviedol, že podľa jeho názoru postup súdu prvej inštancie zachoval práva všetkých účastníkov konania na riadne prejednanie veci a žiadnemu z nich nebola v žiadnom štádiu konania odňatá možnosť konať pred súdom. V predmetnom konaní sa žalobca a ani jeho právna zástupkyňa z dôvodov na ich strane nezúčastnili ani jedného zo siedmich, vo veci nariadených pojednávaní. Skutočnosť, že žalobca pri posúdení dôvodov, pre ktoré navrhol odročiť pojednávanie, vychádzal zo svojich predpokladov, založených na subjektívnom úsudku, nie je možné hodnotiť ako postup súdu, ktorým mu boli odňaté práva, priznané Občianskym súdnym poriadkom. Zákon nevyklučuje možnosť súdu pokračovať v konaní vo veci samej po tom, čo rozhodne o procesnom návrhu na prerušenie konania. Skutočnosť, že „súd nenaplnil očakávania žalobcu“, nemožno považovať za nesprávny procesný postup súdu, a teda ani za skutočnosť, ktorá by odôvodňovala prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP. V konaní nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu súdu, ktorým by tento znemožnil žalobcovi výkon jeho procesných oprávnení, na základe čoho dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. K dovolaniu žalobcu zaslala písomné vyjadrenie aj Slovenská republika - Ministerstvo hospodárstva SR (do 30.06.2016 vedľajší účastník a od 1.07.2016 intervenient - ďalej aj „intervenient“), v ktorom poukázala na priebeh súdneho konania, počas ktorého sa žalobca, resp. jeho právna zástupkyňa nezúčastnili ani na jednom, zo siedmich vytýčených pojednávaní. Konanie žalobcu v tomto spore je mimoriadne špecifické a uplatňovanie jeho procesných práv je voči strane žalovaného šikanózne, pretože žalobca využíva všetky prostriedky na to, aby účelovo predlžoval trvanie súdneho konania napríklad aj tým, že podáva nezmyselné návrhy na prerušenie konania.

6. Tvrdenie žalobcu, že očakával, že súd bude postupovať obdobne ako v predchádzajúcom prípade a

pojednávaniu odročí neobstojí, pretože konajúci súd žalobcu na svoje konanie výslovne upozornil v písomnom upovedomení o neakceptovaní jeho žiadosti o odročenie pojednávania, ktoré žalobcovi doručil bezodkladne po tom, ako žalobca doručil súdu návrh na prerušenie konania a na odročenie pojednávania. Okolnosti, ktoré viedli k prijatiu uznesenia NS SR sp. zn. 1Obo/20/2013 z 30. septembra 2014, na ktoré sa odvoláva žalobca, sú odlišné od okolností aktuálneho konania, pretože v aktuálnom konaní súd prvej inštancie žalobcu výslovne upozornil na to, že nebude postupovať v súlade s jeho očakávaním a nebude akceptovať jeho ospravedlnenie a žiadosť o odročenie pojednávania, k čomu nedošlo v konaní vedenom na NS SR pod sp. zn. 1Obo/20/2013. S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle ust. § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní advokátkou (ust. § 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (ust. § 443 CSP) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

8. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Cívilnom sporovom poriadku.

9. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

10. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie dovolateľ považoval to, že súd prvej inštancie o jeho treťom návrhu na prerušenie konania rozhodol uznesením na pojednávaní dňa 16. októbra 2014, na ktorom zároveň rozhodol aj vo veci samej rozsudkom, ktorým žalobu zamietol. S predmetným návrhom na prerušenie konania dovolateľ spojil žiadosť o odročenie pojednávania, ku ktorej mu súd prvej inštancie zaslal faxové oznámenie, z ktorého vyplýva, že neakceptuje jeho žiadosť o odročenie pojednávania a pojednávanie uskutoční v stanovenom termíne. Poukázal na to, že predchádzajúce dva návrhy na prerušenie konania, spojené so žiadosťou o odročenie pojednávania, súd prvej inštancie „vybavil“ tak, že pojednávanie odročil a o návrhu na prerušenie konania rozhodol uznesením, ktorým návrh zamietol a ktoré žalobca následne napadol odvolaním, pričom až po právoplatnosti uznesenia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd prvej inštancie vytýčil ďalší termín pojednávania. Rovnaký procesný postup preto očakával aj pri treťom návrhu na prerušenie konania. Namietal tiež, že odvolací súd sa nedostatočne vysporiadal s uznesením NS SR sp. zn. 1Obo/20/2013 z 30. októbra 2014, ktoré riešilo obdobnú otázku týkajúcu sa rozhodovania o návrhu na prerušenie konania a namietal aj voči tomu, že oznámenie o neakceptovaní jeho žiadosti o odročenie pojednávania (z dôvodu podania návrhu na prerušenie konania) mu bolo doručené zo strany súdu len faxom a takéto podanie - podľa jeho názoru - nemôže nahradiť rozhodnutie súdu o návrhu na prerušenie konania.

11. Pojem „právo na spravodlivý proces“ v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP nahradil doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v ust. § 420 písm. f/ CSP sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva. Podstatou práva na spravodlivý

súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov.

12. Vyššie citované zákonné ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach dovolacieho súdu, vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická (ne)činnosť súdu, znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu konečného súdneho rozhodnutia, teda procedúra prejednávania veci (rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012, sp. zn. 1Obdo/40/2017), avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci a ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

13. Ustanovenie § 101 ods. 2 OSP (účinné v čase rozhodovania súdu prvej inštancie) umožňovalo, aby súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníka konania vtedy, ak boli kumulatívne splnené dve podmienky, a to 1. ak bol účastník alebo jeho právny zástupca riadne predvolaný na pojednávanie, na ktoré sa nedostavil a 2. nepožiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

14. Po komplexnom preskúmaní posudzovaného prípadu, dovolací súd sa stotožnil s názorom odvolacieho súdu, že procesný postup súdu prvej inštancie bol v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého súd prvej inštancie bol oprávnený predmetný spor prejednať a rozhodnúť v merite veci na pojednávaní dňa 16. októbra 2014, pretože boli splnené obe zákonné podmienky (riadne predvolanie právnej zástupkyne žalobkyne na pojednávanie a absencia dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania v jej žiadosti), na to, aby súd prvej inštancie mohol vec prejednať a rozhodnúť aj v neprítomnosti právnej zástupkyne žalobkyne na pojednávaní dňa 16. októbra 2014. Dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania súd posudzuje predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej účastník vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle ust. § 101 ods. 2 OSP. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom (ust. § 119 ods. 1, 2 OSP) vo všeobecnosti vtedy, ak účastník tvrdí takú skutočnosť, ktorá je vzhľadom k svojej povahe spôsobilá jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, t. j. takú, ktorá mu neumožňuje sa na pojednávaní zúčastniť a súčasne je vážna, dôležitá a ospravedlniteľná z hľadiska tak objektívneho, ako aj subjektívneho - či mohla byť prekážka predvídaná, prípadne odvrátená (viď uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/122/2010, sp. zn. 5Cdo/168/2010). Z ustanovení § 119 ods. 1, 2 a 4 OSP vyplýva, že pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, pričom účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať (návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä: a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c) ak je to možné uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil).

15. V podaní právnej zástupkyne žalobcu (doručenom súdu prvej inštancie dňa 14.10.2014) a označenom ako „Návrh na prerušenie konania, ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a žiadosť o odročenie pojednávania“ právna zástupkyňa žalobcu navrhla odročiť pojednávanie nariadené na deň 16. októbra 2014 z dôvodu podania návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) OSP do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod. sp. zn. 32CbR/14/2008, o poverenie žalobcu zvolať MVZ spoločnosti TRANSPETROL a. s. tvrdiac, že v tomto konaní sa rieši otázka, ktorá môže mať zásadný význam pre rozhodnutie v predmetnom spore, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 23Cb/121/2009. Dovolací súd súhlasí s názorom odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie v tom, že žalobcom podaný návrh na prerušenie konania (dva dni pred nariadeným pojednávaním 16.10.2014) nespĺňa obligatórne náležitosti návrhu na odročenie pojednávania, ktorým je uvedenie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania (poznámka dovolacieho súdu - zároveň v ňom absentuje aj ďalšia obligatórna náležitosť, ktorou je uvedenie dňa, kedy sa účastník o dôvode odročenia

dozvedel, nakoľko súdu musí byť oznámený dôležitý dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo mohol dozvedieť). Podanie návrhu na prerušenie konania z dôvodu navrhnutého právnou zástupkyňou žalobcu - aj podľa názoru dovolacieho súdu - nepredstavoval dôležitý dôvod na odročenie pojednávania v zmysle ust. § 119 ods. 1, 2 OSP, pretože nepredstavoval prekážku alebo inú okolnosť, ktorá sa so zreteľom na jej povahu vyznačovala nepredvídateľnosťou, závažnosťou, neodvrátiteľnosťou, ospravedlniteľnosťou t. j. takú, ktorá umožňuje účastníkovi sa na pojednávaní zúčastniť a uplatňovať procesné práva, priznané mu Občianskym súdnym poriadkom. Podanie návrhu na prerušenie konania (dva dni pred nariadeným pojednávaním) sa aj dovolaciemu súdu javí ako obštrukčné konanie, s cieľom oddialiť rozhodnutie vo veci samej. Súd prvej inštancie tiež procesne nepochybil, keď v zmysle ust. § 119 ods. 2 písm. c/ OSP telefaxom (a aj e-mailom) právnym zástupcom strán oznámil, ako posúdil žiadosť o odročenie pojednávania. Z č. l. 701 až 705 spisu vyplýva, že súd prvej inštancie oznámil právnej zástupkyňi žalobcu, že ňou uvádzaný dôvod na odročenie pojednávania nepovažuje za dôležitý dôvod v zmysle ust. § 119 OSP, žiadosť o odročenie pojednávania neakceptuje a pojednávanie sa uskutoční v riadne stanovenom termíne. Z ustanovenia § 119 OSP, ale ani zo žiadneho iného ustanovenia nevyplýva, že súd tak nemohol urobiť telefaxom a právnym zástupcom účastníkov bol povinný doručiť originál podania z 15. októbra 2014. Ustanovenie § 42 ods. 1 OSP sa týka podania účastníka adresovaného súdu, a nie naopak. Skutočnosť, že odpoveď súdu, ako posúdil žiadosť o odročenie pojednávania, je možné urobiť aj telefaxom, vyplýva aj z ust. § 119 ods. 2 písm. c/ OSP. V prípade, že súd žiadosť účastníka o odročenie pojednávania nemieni vyhovieť, je povinný účastníka o nevyhovení vyzrozumieť (viď napr. uznesenie NS ČR sp. zn. 22Cdo/1962/2003). Pokiaľ preto súd prvej inštancie podaním z 15. októbra 2014 oznámil právnej zástupkyňi žalobcu, ako aj právnym zástupcom žalovaného a vedľajšieho účastníka, že žiadosť o odročenie termínu pojednávania zo strany právnej zástupkyne žalobcu neakceptuje, pretože ho nepovažuje za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania v zmysle ust. § 119 OSP a pojednávanie sa uskutoční v riadne stanovenom termíne, niet mu čo vytknúť. Ak sa právna zástupkyňa žalobcu - napriek oznámeniu súdu o neakceptovaní návrhu na odročenie pojednávania - pojednávania dňa 16. októbra 2014 nezúčastnila, je to bez právnej relevancie. Za neopodstatnené považuje dovolací súd jej tvrdenie, že súd prvej inštancie žalobcovi znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva, priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, čím v konaní došlo k vade konania spočívajúcej v tom, že žalobcovi ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP (účinného od 1. júla 2016), pretože súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Nedôvodná je aj námietka dovolateľa, že odvolací súd sa nedostatočne vysporiadal s uznesením NS SR sp. zn. 1Obo/20/2013 z 30. septembra 2014, podľa ktorého bolo potrebné postupovať aj v posudzovanom prípade. Žalobca upriamil pozornosť na to, že v predmetnom konaní predtým uplatnil dva procesné návrhy na prerušenie konania, pričom o týchto návrhoch súd rozhodol uznesením a nariadené pojednávanie odročil na iný termín, ktorý vytyčil až po právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na prerušenie konania a odvolací súd toto uznesenie následne potvrdil. Rovnaký postup preto očakával aj pri podaní tretieho návrhu na prerušenie konania a keďže súd prvej inštancie tak nepostupoval, porušil princíp predvídateľnosti práva, čím došlo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom a k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. K uvedenému dovolací súd uvádza, že okolnosti posudzovaného prípadu nie sú totožné s okolnosťami prípadu, ktorý posudzoval NS SR v uznesení sp. zn. 1Obo/20/2013 z 30. septembra 2014 z nasledovných dôvodov:

16.1. Na rozdiel od okolností prípadu, v ktorom bolo vydané uznesenie NS SR sp. zn. 1Obo/20/2013, v posudzovanom prípade o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodol Okresný súd Bratislava II ako súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 16. októbra 2014 tak, že uvedený návrh žalobcu zamietol. Proti uzneseniu, vyhotovenému v písomnej forme a doručenému právnym zástupcom účastníkov, podal žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením č.k. 1Cob/53/2015-833 z 8. septembra 2016 tak, že uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania potvrdil z dôvodov, ktoré podrobne uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, a to najmä, že neexistuje zákonný dôvod na prerušenie

konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ OSP, pretože otázka, či žalobca je akcionárom žalovaného, či je daný jeho naliehavý právny záujem a aktívna vecná legitímácia, predstavuje predbežnú otázku, ktorú konajúci súd je oprávnený si v predmetnom konaní posúdiť sám. Uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave nadobudlo právoplatnosť dňa 20. októbra 2016. Takéto uznesenie odvolacieho súdu nie je prípustné napadnúť dovolaním v zmysle ust. § 420 CSP a zrejme aj z tohto dôvodu žalobca podal dovolanie proti rozsudku vo veci samej, pričom jeho prípustnosť a dôvodnosť založil na ust. § 420 písm. f/ CSP z dôvodu, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 16. októbra 2014 rozhodol o návrhu žalobcu na prerušenie konania tak, že tento návrh zamietol a následne na tom istom pojednávaní rozhodol aj rozsudkom vo veci samej, keďže neakceptoval žiadosť o odročenie pojednávania, nariadeného na deň 16. októbra 2014 z dôvodu podaného návrhu na prerušenie konania, doručeného súdu prvej inštancie dňa 14. októbra 2014, hoci on očakával, že v prípade tohto tretieho návrhu na prerušenie konania sa uplatní rovnaký postup, ako v predchádzajúcich dvoch prípadoch. Z uvedeného je zjavné, že dovolateľ napáda procesný postup súdu vo väzbe na uznesenie súdu prvej inštancie vo vzťahu k návrhu na prerušenie konania. Odvolací súd preskúmal napadnuté procesné uznesenie súdu prvej inštancie, ale aj postup, ktorý mu predchádzal a ako vecne správne ho potvrdil uznesením č. k. 1Cob/53/2015-833 z 8. septembra 2016.

16.2. V prípade rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Obo/20/2013 rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (nie dovolací). Základný rozdiel medzi týmto prípadom a posudzovaným prípadom je ten, že v posudzovanom prípade Okresný súd Bratislava II ako súd prvej inštancie faxom z 15. októbra 2014 oznámil právnej zástupkyňi žalobcu, že neakceptuje jej dôvod na odročenie pojednávania, nariadeného na deň 16. októbra 2014, ktorým bolo podanie návrhu na prerušenie konania, pretože ho nepovažuje za vážny a pojednávanie sa uskutoční v stanovenom termíne, pričom uvedené faxové podanie bolo právnej zástupkyňi žalobcu doručené (čo v konaní aj potvrdila), avšak v odvolacej veci sp. zn. 1Obo/20/2013, vedenej na Krajskom súde v Bratislave ako súde prvej inštancie pod sp. zn. 17Cb/117/2003 (žalobca DARTS, spol. s. r. o. Košice proti žalovanému Centrálny depozitár cenných papierov Slovenskej republiky, a. s.), krajský súd žalobcovi neoznámil, že jeho návrh na prerušenie konania ako dôvod na odročenie pojednávania neakceptuje, pričom žalobca sa na pojednávanie neustanovil, pretože sa domnieval, že tak ako on, aj súd prvej inštancie uvedený dôvod posúdi ako vážny dôvod na odročenie pojednávania. Odvolací súd v posudzovanom prípade v napadnutom rozsudku (vo vzťahu k uplatnenému odvolaciemu dôvodu - odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom), správne konštatoval, že nevidí dôvod, aby na posudzovaný prípad aplikoval uznesenie NS SR 1Obo/20/2013, pretože okolnosti obidvoch posudzovaných prípadov nie sú identické.

17. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v konaní na súde prvej inštancie a ani v odvolacom konaní nedošlo k vade zmätočnosti v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania v zmysle citovaného ustanovenia. Z uvedeného dôvodu dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol v zmysle ust. § 447 písm. c/ CSP.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3, veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaného a intervenienta rozhodne súd prvej inštancie (ust. 262 ods. 2 CSP).

19. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.